

עין משפט
נר מצוה

כב א ב מיי (פ"ו) פ"ט
 מהל' עבדים הל' ו
 סמוג עשין פב טוש"ע י"ד
 ס' רסו עט' עט:
ג ו מיי (פ"ו) פ"ט
 מהל' עבדים
 דין ו טוש"ע י"ד סימן רסו
 סעף עט:
כג ד ה מיי שס פ"ח הל'
 יג סמוג עט טוש"ע
 י"ד ס' רסו סעף סד:
כד ו מיי פ"ו מהל'
 ערכין הל' יח:
כה ז מיי שס הל' יג סמוג
 עשין קלב:

יסף תוספות

- [illegible]

קמעבדא אינשי איסורא א
לחירות וצריך גט שחרור

השולח פרק רביעי גיטין

[illegible]

וכפו את רבה ועשאה בת חורין ^א ואמר ר' נחמן בר יצחק * * * מנהגה הפקר נהגו בה הכי השתא התם לא לעבר חוץ ולא לכן חורין חוץ הכא אפשר דמיחד לה לעבדיה ומגמר לה גופא אמר רב יהודה אמר שמואל * כל המשחרר עבד עובר בעשה שנאמר * לעולם בהם תעבדו מיתבי * מעשה בר' אליעזר שנכנס בבית הכנסת ולא מצא עשרה ושחרר עבדו והשלימו לעשרה * מצוה שאני * ת"ר לעולם * בהם תעבדו רשות דברי רבי ישמעאל ר"ע אומר * חובה ודילמא ר"א סבר לה כמאן דאמר רשות לא סלקא דעתך דתניא כהדיא רבי אליעזר אומר חובה אמר רבה * תלת מילי נחתי בעלי בתים מנכסיהון דמפקי עבדיהו לחירותא * ודמיירי נכסיהו בשבתא ודקבעי סעודתייהו בשבתא בעידן כי מדרשא דא"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן שתי משפחות היו בירושלים אחת קבעה סעודתא בשבתא ואחת קבעה סעודתא בערב שבת ושתיהן נעקרו אמר רבה אמר רב * המקדיש עבדו יצא לחירות מאי טעמא נופיה לא קדיש לדמי לא קאמר דלחוי * עם קדיש קאמר ורב יוסף אמר רב * המקדיש עבדו יצא לחירות מ"ד מקדיש כ"ש המקדיש מאן דאמר מפקיר אבל מקדיש לא דלמא לדמי קאמר איבעיא להו צריך גט שיחרור או לא צריך ת"ש דאמר ר' חייא בר אבין אמר רב אחד זה ואחד זה יצא לחירות * צריך גט שיחרור אמר רבה * ומותבינן אשמעתין המקדיש נכסיו והוי בהן עבדים יאין הגוזרים רשאי להוציאן לחירות אבל מוכרין אותן לאחרים ואחרים מוציאין אותן לחירות רבי אומר אומר אני * אף הוא נותן דמי עצמו ויוצא מפני שהוא כמוכרו לו מתני' קא רמית עליה דרב * רב תנא הוא ופליג * ת"ש * כך כל חרם וגו' מאדם אלו יעבדו ושפחותיו הכנענים הכא במאי עסקין דאמר לדמי אי הכי איך נמי דאמר * אמר א"ה אין הגוזרים רשאי להוציאן לחירות גוזרים מאי עבידיהו ותו אבל מוכרין אותן לאחרים ואחרים מוציאין אותן לחירות אחרים מאי עבידיהו ותו רבי אומר אומר אני אף הוא נותן דמי עצמו ויוצא מפני שהוא כמוכרו לו ואי לדמי מאי מפני שהוא כמוכרו לו תא שמע המקדיש עבדו עושה ואוכל שלא הקדיש אלא דמיו

ו¹ אבל דרך מכירה ידעי כולי עלמא שמוכרין אותן בשוין:
הא

ממקדו קשיא לרב: דאמר לדמי. דמיז עלי להקדש ולא חזיר עליו שם קדושה: אי הכי אי
 מי: גזרינן מאי עידידיהו. מה רשות יש להן בעבד הלא אין להן על הבעלים אלא משום. וא
 הוא קדוש לימכר (יורשתו) עליו למכור ומקדשים קרקע ובהמה עומה מרח' כדיון דש
 וט לדמיז חילתו אגופו למיזיז בן חורין כדמיי' לז' במספנים ממינים כדקדק הציז
 (לז'). הלכין על דקדק ממזי' פליגא למימכר דמיז דאמר ר' יהושע קדוש לא לשון שם קדוש
 הוא מעשה דקדק הקדש: שלא הקדשם אלא דמיז. ולא אמר אלא הכי הוא הקדש

בד. וכו' לחירות בחנם וכו' ואתו לזלולי בהקדשות וכו' [ו]בנכסיהם. רש"י א.

מסורת הש"ס

(א) יצמזמ סו. לקמן נא.
 (ב) בירזמז מ: מ'עס.
 (ג) סוטס (ד) (פוסס)
 (טו:) (ה) 'נע' פ'רש'א
 מעמזב: כ' ד'ה' ו'ס'ר'
 (ו) 'נ' ס'מ' ע'ל: ע'ל: ע'ל:
 אמר רב: (ז) יצמזמ מ'ה.
 מ'ר: ס'ג: ק'ד'ש'ן ע'מ'
 (ח) 'לקמן נא. (ט) 'ק'ד'ש'ן
 כ: ו'ס'ר' (י) לקמן [ל'ט:]
 כ'ה. (יא) 'נ'ר'פ'ר'ז'ן
 מ'חז'ב'ת: מ'ד'ע' מ'ה.
 ס'ה'ד'ר'ז'ן פ'ה. מ'ול'ן ק'כ'ה:
 (יב) [ס'מ'ס'ה' ד'ק' י'ד'
 (יג) פ'ק'ס'ח'ס' ד'ק' י'ד' צ'ל'
 ו'ר'ש'ח'ן: ר'ש'ש'י' (טו) צ'ל'
 מ'נ'ח'ז'ב'ת: ד'ק' ק'ה.

ורה אור השלם

1. והתנחלתם אתם
לבניכם אתריכם לרשת
אתה לעלם בהם
תעבדו ובאחיכם בני
ישראל אלש באחיו לא
תרדה בו בפרך;
ויקרא כה מו
2. כי עם קדוש אתה ליי
אלהיך ובך בחר יי
להיות לו לעם סגלה
מכל העמים אשר על
פני האדמה;

דברים יד ב
3. אך כל חרם אשר
יחרם איש לוי מכל אשר
לו מאדם ובהמה
ומשדה אחרותיו לא ימכר
ולא יגאל כל חרם קדש
קדשים הוא לוי:
ויקרא כז כח

גליון הש"ס

נמ' מנהג המקדש נהגו בה.
ע' שבת דף ק ע"א תד"ה
וכי אמרין: שם מצוה
שאני. ע' פסחים דף נט
ע"א חוס' ד"ה אמי עשה
לפסח: שם ת"ש אך כל
חרם. ע' ערכין דף כח
ע"א תד"ה דמ"ר:

מוסף רש"י

[illegible]

פסקי רי"ד

אמר רב יהודה כל
המשחרר עבדו עובר
בעשה שנאמר לעולם
בהם תעבדו כתנאי
לעולם בהם תעבדו

תים מנכסייהו דמפקי עבדיהו
א"ר יוחנן שתי משפחות היו
ומתא דהוא בפומבדיתא דהות
אמר רב המפקיר עבדו יצא
גד דכתיב ליה גיטא דחירותא:

תלמוד בבלי מהדורת גהרדעא החדש. באדיבות הוצאת ח. וגשל. © כל הזכויות שמורות

עין משפט
נר מצוה

עב א ב מיי פ"ה מהל' עבדים הל' א סמג
עשין פו טוש"ע י"ד סימן
רסו סעיף [מא] מ"ב:
עב ג טוש"ע שם סעיף
כו:
עג ד שם בהג"ה וע"ש
צ"ב:

מוסף תוספות

ממילא. א. [ו]ממזוג
 פקע דכי יחוב ל' גט
 ומוסק עצמו ממנו מפקדו
 וזכר עבד למשה. ומוסק
 הראש. ב. דאינו זוכה
 כבעצמו ע"י הפקר
 ישתחרר [וממילא] אל
 נבגט שחרור וכו' ולא
 יאשחקו בשום דרכות
 הפרש זה ביניהם. שט"ק
 נשטק רנו וינה. ג. ומשמע
 שחרור גמור שחרור מפקע
 בין מן בין אחר. שט"ק
 נשטק רנו וינה.

פסקי רי"ד

[illegible]

השולח פרק רביעי גיטין

מִמָּה אִשָּׁה אִיסוּרָא וְלֹא מִמוּנָא. וְלִמָּה הֵיכָן עֵדִי מִשְׁתַּחֲרֵי בִשְׁטֵר
לִכְאֵל שְׂאֵל אֵם לֹא יִפְקִירוּ מִתְּלֵי דְמַה אִשָּׁה אִיסוּרָא וְלֹא מִמוּנָא
כִּי וְכִי מִימָא דְלִשְׁוֹן הַכְּתוּב בִּשְׁטֵר כְּגוֹן הִי אֵם בֵּן חוֹרִין הִי אֵם
לְעִמְתָּן הִי לִשְׁוֹן הַפֶּקֶר. אֵם כֵּן לִשְׁמֹאל לְמֵה לִי שְׁטֵרָא יִפְקִירוּ וְעוֹד
דְּלִפְתָּן עַל לֵב הַשְׁטֵר הֵיכָן מִשְׁתַּחֲרֵי

בפירוש שמעי לך או מכללא שמעי לך מאי כללא דאמר ר' יהושע בן לוי^ט אמרו לפני רבי אמר נתייאשתי מפלוני עבדי מהו אמר להם אומר אני אין לו תקנה אלא בשטר ואמר רבי יוחנן מאי מעמא דרבי גמר^ז ללה לה מאשה מה אשה בשטר אף עבד נמי בשטר וקא דייקת מינה כאשה מה אשה איסורא ולא ממונא אף עבד נמי איסורא ולא ממונא ור' מכללא מאי א"ל אדרב' דוק מינה לארדך גיסא מה אשה בין גדולה בין קטנה אף עבד נמי בין גדול בין קטן אמר ליה בפירוש שמעי לי ורבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן אין הלכה כאבא שאול אמר ליה ר' זירא לר' חייא בר אבא בפירוש שמעי לך או מכללא שמעי לך מאי כללא דאמר ר' יהושע בן לוי אמרו לפני רבי נתייאשתי מפלוני עבדי מהו אמר להם אומר אני אין לו תקנה אלא בשטר ואמר ר' יוחנן מאי מעמא דרבי גמר לה לה וקא דייקת מינה כאשה מה אשה בין גדולה בין קטנה אף עבד נמי בין גדול בין קטן ואי מכללא מאי אדרבה דוק מינה לתך גיסא מה אשה איסורא ולא ממונא אף עבד נמי איסור^ח ולא ממונא אמר ליה בפירוש שמעי לי אמר מר אמר להם אומר אני אין לו תקנה אלא בשטר והתניא^י רבי אומר אומר אני אף הוא נותן דמי עצמו ורבי מפני שהוא כמוכרו ור' קאמר יא^י בכסף או בשטר והאי פקע ליה כספיה ולאפוקי מהאי תנא דתניא ר' שמעון אומר משום רבי עקיבא יכול יהא כסף גומר בה כדרך ששטר גומר בה ת"ל יהיפרדה לא נפרדה אורעה כל הפרשה כולה ללא חופשה לומר לך שטר גומר בה ואין הכסף גומר בה אמר רמי בר חמא א"ר נחמן מא א"ר יוחנן איני הלכה כר' שמעון אשכחיה שאליתא דהוה קאי אפיתחא דבי תפלה אני אומר אין הלכה ורבנן דאתו ממחוזא רב נחמן הלכה וכי אתאי לסורא אשכחתי לי איזי גופא דעובדא היכי הוה אמר לי דההיא יא בכיא קמיה אמרה ליה עד אימת תשתעביד מתיה שדא בה אמר לה זיל קני הא וקני מר להו לא עשה ולא כלום מאן דהוא סבר יא אלא משום דהוה ליה כליו של מקנה אמר חמננא סבא אמר ר' יצחק בר אשיאן אמר רב שמעון ולא היא אין הלכה כר' שמעון אמר ר' אמר רבי עבד שנשא את בת חורין רבנן רבו

וְכִפְּרוּשׁ שְׁמִיעַ קָדְךָ מְרִבִּי הַיּוֹשֵׁעַ כִּדְרִי: מֵאִי כֹלָלָא. מִחֲפָז כֻּלָּיִשׁ
לְלַמּוֹד שְׁמִיעַ מִינֵיהּ מְכַלְלָא שְׁמִיעַ עִךְ: כִּינֵימֵימָרָא לְשׁוֹן הַפֶּקֶד הוּא:
אֵינִין לוֹ קִסְקֵסָה. בְּדִבְתֵּי שִׁיחָל לֹא בִּשְׁפָההּ שִׁרְיָי מְשֻׁמֶרֶת הוּא קִלְמָא וְאִתֵּי
מֵה אִשָּׁה. חֹס הַפֶּקֶדָה בְּעֵלָה לֹא הִמְרִינָה לִינְשָׁא לְאַחֵר בִּדְק עַד
שִׁימָן גַּט: לִיָּד דִּימֵס מֵינֵהּ. כִּיּוֹן
דְּרַבִּי מֵאִשָּׁה יוֹקֵף לֹא אִמְרִי רַבִּי אֱלָא
בְּמַפְקֵר עֲבַד גְּדוּל שִׁישׁ לוֹ יֵד קִקְוֹת
עֲמָמוֹ וּמִשְׁהִפְקִירוֹ אֵין לוֹ עֲלֵיו אֱלָא

תורה אור השלם

תורה אור השלם

- וַיִּשְׁכַּב אֶת
אִשָּׁה שְׁכֵבֶת זָרָה וְהוּא
שֹׁפֵחַ נְחֻרְפָּה לְאִישׁ
וְהַפְדָּה לֹא נִפְדָּה אוֹ
חֲפִשָּׁה לֹא נָתַן לָהּ בְּקֶרֶת
תַּהֲיִיה לֹא יוּמְתוּ בִּי לֹא
חֲפִשָּׁה: וַיִּקְרָא יֵט כ

גליון הש"ס

גמ' אמרו לפני רבי אמר
בתיאשתי. ע' צ"ק דף סו
ע"א תוס' ד"ה כיון
דבאיסורא:

הגהות הב"ח

(א) גמ' אשכחיה רב נחמן
בר ינחק לרבה בר שילת
דהוה קאי:

מוסף רש"י

בלה לה מאשה. כמה
 הסה (דברים כד) וכמה
 ויחמייהם (ויקרא יט) או
 תחמסם לא ימנע (חגיגה
 טז). אף הוא נותן דמי
 שבעמור וירצא. אם יחמס
 חמסם שיהא נטון לו כסף על
 שחמסם שאלו לבעלו רשות
 שחמס (דע' לה) כשם שרש"י
 לא תחמסן כל שחמסן
 שרש"י לקבל הכסף מיד
 העבד עמנו בחור מוכר
 (דקדקו כב). מפני שהוא
 מוכר לו. לעצת עמנו
 (דע' לה) כשם שהוא יכול
 למכור לאחרים ויבדל
 שחמסם תחת מקח וממכר
 שאלו דבר פשוט (דע' לה).

אִיסוֹר שְׂפָחָה שִׁהוּ קוֹשֵׁין מוֹפְסִין בָּהּ: דְּבִי חֲפָלָה. בֵּית הַכֶּנֶסֶת: אָמַר לוֹ אֵלֵי הַיִּיטִי אֹמֶר אֵין הִלְכֶה וּרְבֵנָן דָּאִסוֹר כ'ו'. נִחְלָקוּ עַל-
הָאִיסוֹר דִּר וִירָא מִשְׁמַרְיָה אִמֶּר אָמַר הִלְכֶה: וְכִי חֲפָלָה. אֲנָחְךָ לְקוֹרֵא אֲשַׁכְחֵמְהִי כ'ו'. אִימָא לִי אִיזִי גּוֹפָא דְעוֹבְדָא. דְּרַב נַחֲמָן
שָׁמַע מִשְׁמִיעִין מִינֵה הִלְכֶה הִרִי הוּא: שֶׁל גּוֹמֵסִי. וְאָחֵר דָּוָא. כָּדוּר מֵאֵשׁ דִּלְהֶנָּה רַבִּי שִׁמְעוֹן שֶׁהוּא קְטוֹרִין אֲשַׁכְחֵמְהִי אָמַר
בְּרַב קִינִין סוֹדֵר דְּקוּרָה כִּכְכָּר דְּכַמִּי שֶׁלֹּא אִישׁ נִעְלָו (ר' ח' ד') וְלֹא אָמַר כָּדוּר מֵאֵשׁ דִּלְהֶנָּה נַחֲמָן לְהַתִּירָה לְיִשְׂרָאֵל כִּי שִׁמְעוֹן אָבִל
מִלְּדִי שֶׁעָבַד יֵאָחָז: וְלֹא הִיא. הִיא דִּלְמַר לִי דְרַב נַחֲמָן אָמַר הִלְכֶה אֲנָחְךָ אֵין הִלְכֶה קִלְמֵךְ דִּלְמַנִּימָא מִדְּעַמָּי ^א אִשָּׁף מִדִּי שֶׁעָבַד
יֵאָחָז: דְּהוּא לִיב לָלוּ שֶׁל מַקְנֶה. וְקִי"ל בְּפֶרֶק הָרֹבֵץ (ב"מ יח): דִּלְהֶלְכָתָא כְּרַב דִּלְמַר כִּכְלִיו שֶׁל קוּנָה. וְהוּאֹס דְּרַבִּי שְׂכִיד
מִרְעַע לִיכָא שְׂכִיד לֹא זָרֵה כְּמוֹס לְנִיזִי הִלְקוּתָהּ לְנִעְמָה בְּחִמְזָה שְׂכִיד מֵרַע אֲנָחְךָ קִבְּלִין זֶה מִבְּחִילן שְׂחִירָה וְזֶה הוּא עֲטוּמָה:

מסורת הש"ס

(א) כ"ף ולא עוד אלא
שבושין את רבו ורובתו
לו רבו שבוש שחורו,
(ב) כחזות כח, (ג) לעיל ד;
טו. (כחזות ע, ד) [לעיל
(טו)]. (ג) לעיל לח;
(ד) (בסכות טו) וז"ל;
(ו) [לעיל לו], (ח) ב"מ
קא; (ט) (מנחות לו-
י) לקמן דף מא; (י) [העיר
מוס' לקמן עב. ד"ה סיני]
(יב) ויעי' היטב מוס' ב"מ
לז' ד"ה בכליו, (יג) דף
מנ: ד"ה אין לו מנהג;
(יד) ז"ל ח"ק דרשב"א

נליזן הש"ס

גמ' יש בלשון הזה לשון
שחרור. ע' יצמות דף מז
ע"כ מד"ה סס גר: שם
אמר אמימר המפקיד
עבדו. ע' לקמן דף מג ע"כ
מד"ה אכל: שם אול
אקנייה לבנו קמן. ע'
לקמן דף מז ע"א מד"ה
יוס של רבו:

מוסף רש"י

אר ששאר אר
 אפרורוס. מסר נכסו
 בידו לנכסיו ונאמר
 למסרה (כתובות כח). לא
 יצא להחיות. ולא אמרין
 כי לא להחיותה לא היה
 חייב מינה ולא היה שייך
 לה לנכס מהנה בן חורין
 (טו). אכן לא תהגב.
 דבין דלמדין פקע
 ממוניה עמיא ואסורא
 הוא דפש לעלמא דעלמא
 ובי מית און וזו עושה
 להורסה לבנין הלכך אין
 לה מי שחורטב גבט (לעיד
 טז).

מוסף תוספות

[illegible]

יאל לחירום. דאי לאו דשחרריה לא הוה שציק ליה למנסב נט
חורין: כל כך יש בידך. משמיה דרבי ואני שונה ומציא איהו
מקדש: שער אירוסין. הרי את מקדשת וי קדשה צו: דרבה
בב בר שילא ואבן: הוה: הסיף אלא: דאי לאו דשחרריה לא הוה מעבד
איסורא עבד ידו: וקמו: עבדי איסורא.
שנושא את שפתו: אאי צו והסקדשי
צו: כלומר אי דלמך התקדשי צו
גידא ודאי שחררה מעיקרא אבל
השאל דלמך לא אאי צו והתקדשי
צו וזה הוה איך שער שחרור ושער
אירוסין גלי מילתיה דלא שחררה אלא
בהאי: ר"מ סבר יש צלשון. הרי
את מקדש לי לשון שחרור והיך
הוה רחוי להתקדש לי צו והתקדשי
צו: שהניח תפילין צפני צו. אין
דבר עבד להניח תפילין דמ"ע
שהזמן גרמא הוה דלילה לאו זמן
תפילין הוה: אפוטרופוס. על נכסיו
דאי לאו דשחרריה לא הוה חשבי ליה:
הרי לא לא ילחירום גרסין:
אמרו לפניו. לפניך ר' יוחנן: אי

אָהבֶה מוֹדֶה. דאָל יִשְׁמַעְבֵּדוּ אִינו
לְשׁוֹן שְׁחֵרוֹר וְלֹא לְשׁוֹן הַפֶּקֶר אֲלֵא
לֹא יִעֲרִימוּהוּ בַּעֲבוּדָהּ אֲבָל וּוְלֹדוֹת
יִשְׁוֹאֲלִין מִמֶּנּוּ מַעֲשָׂיו בַּעֲבֵידִים כֵּן
וְהַיְמָוָה אָמֵן לְשִׁמְרוֹתָיו יִפְסְדוּ וְלֹדוֹת
מִכָּאן וְהַבֶּה שֶׁלֹּא יוֹה אֲבִיהֶם כֵּן:
הִי"ג כִּי אֲהֵא רַב שְׂמוּאֵל ב'ו' וְלֹא
גִּסְרִי אֲלֵא. וְפֻלְגִי אֲדָרָב דִּימִי וְאִמֵּר
בִּלְשׁוֹן כִּי אִמֵּר רַב יוֹסֵף. וְכֵן כִּי אִמֵּר:
וְעוֹשִׁין לֹה קוֹרֵם אֵין. וְכֵן אֲתֵן רֹחֵם
נִתְקַרְבֶּה בָּלֹא שְׁחֵרוֹר יִשְׁמָרוּהוּ:
אִין לֹה פִּקְסֵה. וְאִפִּי בַּשְּׁטֵר: לֹא
מוֹרִיד. שְׁאִין יִרְוֶשֶׁה אֲלֵא בִּדְבָר שֵׁשׁ
ב' מִמּוֹן: וְדֹא כִּי אֲהֵא רַב דִּימִי
ב'ו'. וְכִינֹן וְהִמֵּן אֵל יִשְׁמַעְבֵּדוּ בֵּה

עבדו אותו עבד אלה
 לא קני ליה איסורא הוה
 לא מצי מקני ליה אלא
 והאמר עולא אמר רב
 אבין אמר רב אחד זה
 וצריך גט שחרור א"ל
 איכא דאמרי אמר א
 ומת אותו העבד איני
 גופיה לא קני ליה איני
 ואיסורא לבריה לא
 לאמימר והא כי אתה
 דרב דימי טעותא א
 דלא אמרה בלשון ש
 שחרור הכי נמי א"ל
 יהודה סבירא לי ד
 דאודבן לעובד בוכבי
 אתו לקמיה דרבנא
 אבני מרוותא קמאי וי
 אמימר המפקיר עבדו
 דימי סבירא לי אמת
 דלא אמרה בלשון שו
 ההוא עבדא דבי תרי
 לבני ומפסדו פיה ממי
 רבנא דרבנא שלמי
 אנן קים לן בינאקא

שחרור: הא חמרה בלשון שחרור. כגון הרי את צת חו
ללבוני: ומפסדי ליה מינא. כדאמרינן במתני' כופין את רבו
דין: מוקמינן אפוטרופוס. ליוקא לזרור לו דמיס יפין כמה ש

השולח פרק רביעי גיטין

מ.

לנאפקוק מר' יוסי דלמור זמנו של שטר מוסיח עליו אע"ג דרב גופיה פסיק כותמיה בהדיא פרקא דהתם לשופרא דשטרא אחקין (א) אבל הכא למאן דלמור בכליו של מקנה לא מהני בכליו של קונה וצקונטרס פירש בהוצא (ב"מ מו.) לזוי דלמור בכליו של מקנה כ"ש בכליו של

קונה ואין נראה כיון דלאמר דגואל
נמן לבצע לא מהני אלא צעקין זה
כמו לרב נאמן דלאמר פירי לא צעדי
חליפין משום דצעקין דרמינן דעלו
ולא אמרינן דהואיל דכלי שזה פרוטה
קמי כל שכן פירות ששים אלף וזו
לא כלה הנאה טפי דגמור ומקמי וזה
אמרינן בגמרא שם שפתינן (דף ע"ד)
דסודרא קמי על מנת להקנות אוסין:
בשרבן הניח לו תפילין, ולא
משום דלא מיעביד לו
איסורא דמצב עליהן אוסין צרכה
לבעול דהא מוכה לנזב וסופר ומה
מלות עשה שהנשים מצרכות אלא
משום דאין צעדים רגילים בתפילין:
ואי לאו דשמעריה לא היה מנח אלו:
איתו העבד אי לו תחנה, פירוש:

לא צבת חורין ולא צפחה
כדפירש בקומטרס לעיל^א ואין נראה
מדלמך לעיל (דף נה) עד שבת
בזית האסורין^ב כי ולא עוד אלא
שכופין אלם רב וטעם אומר כי
חורין ומלי קא משמע לן שפיטא^ג
לכופין אותו כיון לאסור צפחה
וצבת חורין^ד כמו תלוי עד וחלוי
וכן חורין וכן לאמר זירושלמי
דיקא דלמך שחרו דפני המדע היורסי
משום מלוא לקיים דברי המדע מיוס
ליה משום לאסור צפחה וצבת

חורין וכו' בתנא דלרימות (דף טז)
אמרין דקצר י"ג רצ"ג"ה המפקיר
עצמו ילא לרימות ורצ"ג גט שחור
ומעובר גט שחור אכול בתרומה
ומסתבר כיון ^ללכול בתרומה דשרי
נמי בשפה ולכן נראה דלן
תקנה צטת חורין קאמר אבל שפה
שרי: **צריך ואין** לו התקנה:
^יתימה דמיקשי ליה מאידך דרבי
יוסון דאמר לעיל (הא) עד שצטת
מציית החסורין ו' ולא עוד אלא כופין
את רבו אלמלא ש' לו תקנה:
הא אמרה בלשון שחרור הכי נמי.

מִיָּמָה לְעֵלֹי קָאָמֶר אַרְבֵּי
יוֹחֵן אִי הִכִּי הַמַּסְקִי עֵבְדוֹ וּמֵת
נָמִי יֵאָמֵר מִשְׁחָלָה בָּלָא גִט עֵבְדוֹ
כִּאֲשֶׁר וְהָכָא מִשְׁמַע דְּעֵבֵי וְשָׂמָא
לְעִיל אִמֵּי כִדָּא שְׂמוּאֵל בֶּר רַב יְהוּדָה
דְּהָכָא אִי נָמִי הָכָא עֵבֵי גִט מִדְּרַבָּן
שְׁלָא יֵאָמֵר לֵאמֹר עֵבְדֵי אִמֵּי כְּדִמְסֹר
לְקַמֵּן לַחַד מִנָּה בִּצְוֹא בְּרֵאשִׁי אֲבָדִים:
וְכָל

תבו לכו גיטא דחרותא אמרו ליה רבנן לרבינא והאמר
ומת אותו העבד אין לו תקנה אמר להו אנא כרב
ליה דרב דימי מעותא היא אמר להו מאי מעותא
דור הא אמרה בלשון שחרור הכי נמי והלכתא כרבינא
חד מינייהו ושחררי לפלגי אמר איך השתא שמעי בי
ליה * אול אקנייה לבנו קמן שלחה רב יוסף בריה דרבא
ליה * כאשר עשה בן יעשה לי גמולו ישיב לי בראשו
מקרבא דעתיה לגבי זוזי * מוקמינן ליה אפוסרופוס
ומקריש

א : ח"ג. ללא טעומא היא וכוּפין דירושה היא להורשה
שה אומא בן חורין : אקנייה לבנו קטן. שאין ראוי לכופו בזית
א ימוש בשוק שהרי צריך העבד לכוזב שטר על חצי דמיו
ומקרקיש

עין משפט
נר מצוה

עַד אַ מִי פֿון מַהֲלֵי
עַבְדִּים הִלְכָה חַ
טוֹשֶׁעַ יִיד קִי רָסוּ סְעִי
סָט וּסְעִי נָח:
עַד בַּג דִּ מִי פֿון מַהֲלֵי
עַבְדִּים הִלְכָה יִיד סָט
עֶשֶׂן פֿון טוֹשֶׁעַ יִיד סְעִי
רָסוּ סְעִי עַד וּטוֹשֶׁעַ
אֶהֱעַ סְעִי דִ סְעִי יִיד:
עַד הַ מִי שֶׁס־פֿון הִלְכָה
סָט שֶׁס־טוֹשֶׁעַ יִיד

עו ז מ״י שס ופ״ט מהל' זכ״ה הלכה יג סמג שס טוש״ע חו״מ סימן רנו ס״ד עה ז מ״י פ״ח מהל' עבדים הלכה יג סמג שס טוש״ע י״ד ס״י רסו סעיף סד עה ז מ״י שס פ״ו הל' ח סמג שס טוש״ע שס סעיף סג:

פסקי רי"ד

[illegible]